

Protokollat
med tilkendegivelse

i

Faglig Voldgift

(FV 2011.0013)

CO-industri

for HK/Privat

mod

DI Overenskomst I v/ DI

for Dansk Alarm A/S

1. Indledning

Parterne er uenige om retten til betaling for overenskomstmæssige fridage og søgnehellidage til medarbejdere ansat på vagtcentralen hos Dansk Alarm A/S, der driver virksomhed med arbejde efter vagtskema døgnet rundt alle årets dage. Arbejdet er omfattet af Industriens Funktionæroverenskomst og af lokalaftaler, der indeholder bestemmelser om arbejdstid, tillægsbetalinger og frihed. Klager, CO-industri for HK/Privat, kræver arbejdstiden nedsat eller kompenseret med overarbejdsbetaling for overenskomstmæssige fridage og søgnehellidage, mens indklagede, DI Overenskomst I v/ DIO for Dansk Alarm A/S, mener, at lokalaftalerne gælder frem for overenskomsten, og at overenskomsten i øvrigt ikke bestemmer, at arbejdstidsnormen skal nedsættes ved fridage og søgnehellidage.

Uenigheden er indbragt for en faglig voldgiftsret med faglig sekretær Helle Lindgreen og faglig sekretær Erik Bjørlik Hansen (valgt af CO-industri) samt chefkonsulent Ove E. Lundt og chefkonsulent Torben Vistisen (valgt af DI) som medlemmer og med undertegnede højesteretsdommer Poul Søgaard som opmand.

2. Parternes påstande

Klager har nedlagt påstand om, at Dansk Alarm A/S til HK/Privat for perioden 1. marts 2007 til 31. december 2010 skal efterbetale 2.558.276,93 kr. med procesrenter fra de enkelte ydelsers forfaldstid.

Indklagede har nedlagt påstand om frifindelse, subsidiært betaling af den dagældende timeløn uden tillæg for de timer, klagers navngivne medlemmer har arbejdet på overenskomstmæssige fridage (5. juni og 24. december) siden 2008. Indklagede har desuden nedlagt nogle mere subsidiære påstande.

3. Overenskomstforholdene

Dansk Alarm A/S blev pr. 1. april 2006 optaget som medlem af DI. På dette tidspunkt var løn- og ansættelsesvilkårene for medarbejderne reguleret af Overenskomst 2005-2007 mellem Dansk Alarm A/S og HK/Privat, Århus. Overenskomsten indeholdt bl.a. følgende bestemmelser:

”§ 1 – Overenskomsten omfatter

Denne overenskomst omfatter samtlige medarbejdere inden for handels- og kontorfunktionærernes faglige område. ... Dansk Alarm er en 24-timers bemandet alarmcentral.

§ 2 – Arbejdstid

Stk. 1

Operatørerne præsterer i gennemsnit 153,5 timers tjeneste pr. måned beregnet over 3 måneder. Denne månedsnorm er fuld tid.

...

Stk. 3.1

Ved beregning af månedsløn for afløser tages udgangspunkt i en månedsnorm på 160,33 time beregnet over 3 måneder.

...

§ 3 – Søgne- og helligdage

Som søgne- og helligdage betragtes: Nytårsdag, skærtorsdag, langfredag, 2. påskedag, St. bededag, Kristi himmelfartsdag, 2. pinsedag, grundlovsdag, 1. og 2. juledag samt juleaftens- og nytårsaftensdag fra kl. 12.00.

§ 4 – Lønforhold

...

Stk. 3

For arbejde på særlige tidspunkter betales ud over månedslønnen følgende:

- a) Godtgørelse ... for tjeneste lørdage efter kl. 14.00 og mandage mellem kl. 00.00 og 06.00 ...
- b) Godtgørelse fra 1. april 2005 for tjeneste på søn- og helligdage mellem kl. 00.00 og kl. 24.00 ...
Godtgørelse fra 1. april 2006 for tjeneste

på søn- og helligdage mellem kl. 00.00 og kl. 24.00

kr. 41,00 pr. time.

...

§ 6 – Overarbejde

..

Stk. 5

For alt overarbejde på søn- og helligdage ydes 100 % pr. time.

Stk. 6

Overarbejde udløses, når tilkaldelse sker til vagter, der ikke er fastlagt i forhold til den enkelte og i forhold til den enkeltes månedsnorm.

...

§ 10 – Frihed

[se nedenfor]

...”

§ 10, stk. 1, indeholder bestemmelse om frihed uden lønafkorting til pasning af sygt hjemmeboende barn under 14 år. Stk. 2 omhandler bl.a. ret til frihed uden løn til særlige mærkedage. Stk. 3 omhandler frihed til læge- og tandlægebesøg. § 4 og § 5 omhandler feriefridage.

I forbindelse med virksomhedens indmeldelse i DI blev der den 24. oktober 2006 afholdt tilpasningsforhandlinger mellem HK/Privat Østjylland og DI for Dansk Alarm A/S. I forhandlingsprotokollatet hedder det bl.a.:

”...

Det konstateredes indledningsvist, at Industriens Funktionæroverenskomst er gældende.

Derudover er følgende dele af den lokale overenskomst videreført som uopsigelige lokalaftaler frem til 1. marts 2007, hvorefter de kan opsiges efter de almindelige regler i Industriens Funktionæroverenskomst § 19 [nu § 23]:

§ 2 Arbejdstid

§ 4, stk. 3 Lønforhold ...

...

§ 6 Overarbejde

...

§ 10, stk. 1-5 Frihed

...”

Med virkning fra den 16. december 2007 indgik Dansk Alarm A/S og medarbejderrepræsentanter (efter bemyndigelse fra HK/Privat Østjylland) ny lokalaftale – affattet som fire delaftaler – om arbejdstid, lønforhold, overarbejde og frihed. Heri hedder det bl.a., idet paragrafnumrene svarer til nummereringen i Overenskomst 2005-2007 mellem Dansk Alarm A/S og HK/Privat, Århus:

”§ 2 – Arbejdstid

Stk. 1

Operatørerne præsterer i gennemsnit 160,33 timers tjeneste pr. måned beregnet over 3 måneder. Denne månedsnorm er fuld tid.

...

§ 4, stk. 3 – Lønforhold

For arbejde på særlige tidspunkter betales ud over månedslønnen følgende:

a) **aften**

Tidsrummet mellem kl. 18.00-24.00 ...

b) **nat**

Tidsrummet mellem kl. 00.00-06.00 ...

c) **lørdag**

Tidsrummet mellem kl. 14.00-24.00

...

d) søndag

Tidsrummet mellem kl. 00.00-24.00

kr. 41,00 pr. time

...

§ 6 – Overarbejde

...

Stk. 5

For alt overarbejde på søn- og helligdage ydes 100 % pr. time.

Stk. 6

Overarbejde udløses, når tilkaldelse sker til vagter, der ikke er fastlagt i forhold til den enkelte og i forhold til den enkeltes månedsnorm.

...

§ 10 – Frihed

[indeholder i stk. 1-5 bestemmelser svarende til § 10, stk. 1-5, i Overenskomst 2005-2007 mellem Dansk Alarm A/S og HK/Privat, Århus].

...”

I medarbejderrepræsentanternes udaterede redegørelse for lokalaftalen siges det, at ”De 6,83 timer, som hidtil blev afregnet som overtid, bliver udlignet iht. nedenstående skemaer, så man ikke går ned i løn”. Tillægget på 41,00 kr. (§ 4, stk. 3, litra d) omtales som et tillæg, der gives for arbejde på søn- og helligdage.

I Industriens Funktionæroverenskomst hedder det bl.a.:

”§ 5 Beregning for brudte måneder

Stk. 1

Når lønnen for de enkelte dage skal beregnes ved til- eller fratrædelse i en måned, beregnes denne som fuldtidsmånedslønnen divideret med 160,33 timer gange de effektive arbejdstimer, den pågældende skal være i arbejde.

I de effektive arbejdstimer indregnes de arbejdstimer, som falder på en søgnehelligdag, som ellers ville være medarbejderens normale arbejdsdag.

...

§ 10 Deltidsbeskæftigelse

...

Stk. 4

Der betales for søgnehelligdage i det omfang, disse falder på medarbejderens normale arbejdsdage.

...

§ 12 Ferie, frihed, barns sygdom og hospitalsindlæggelse samt barsel

...

II – Frihed

Stk. 10 Juleaftensdag og Grundlovsdag

Den 24. december (juleaftensdag) og den 5. juni (Grundlovsdag) er hele fridage.

...”

4. Sagens behandling

Voldgiftsforhandling har fundet sted den 7. juni 2011. Der blev herunder afgivet forklaring af forhenværende tillidsrepræsentant i Dansk Alarm A/S Arne Johansen Jensen, faglig konsulent i HK/Privat John Gram, Jan Olsen, der i en årrække har haft ansvar for lægning af vagtplaner i Dansk Alarm A/S, samt tidligere adm. direktør i Dansk Alarm A/S Tom Petersen.

Sagen blev for CO-industri procederet af juridisk konsulent Azad Cakmak og for DI af advokat Lars Bruhn.

Der kunne under voteringen blandt de af parterne valgte medlemmer af voldgiftsretten ikke opnås enighed om eller flertal for en afgørelse. Efter drøftelse har parterne i enighed anmodet opmanden at træffe afgørelse i sagen på grundlag af dennes konkrete omstændigheder. Afgørelsen træffes ved en begrundet skriftlig tilkendegivelse.

5. Opmandens tilkendegivelse

Forud for lokalaftalen, der trådte i kraft den 16. december 2007, var månedsnormen for fuld tid 153,5 timer. Forskellen mellem denne og den nye månedsnorm på 160,33 timer udgør 6,83 timer, svarende til 82 timer om året, hvilket svarer til de $10 + \frac{1}{2} + \frac{1}{2}$ søgnehellidage mv., som nævnt i § 3 i Overenskomst 2005-2007 mellem Dansk Alarm A/S og HK/Privat, Århus. Forhøjelsen af månedsnormen til 160,33 timer blev ubestridt kompenseret ved forhøjelse af månedslønnen. Det kan efter bevisførelsen, herunder forklaringerne og forhandlingsreferaterne, lægges til grund, at der ikke i forbindelse med forhandlingerne om lokalaftalen var nogen drøftelse om kompensation for søgnehellidage.

Det kan efter bevisførelsen endvidere lægges til grund, at virksomheden for arbejde, der – inden for månedsnormen på 160,33 timer – er udført på søgnehellidage samt på Grundlovsdag og juleaftensdag, ud over den sædvanlige månedsløn har betalt et tillæg på 41,00 kr. pr. time, jf. lokalaftalens § 4, stk. 3, litra d. I den forbindelse bemærkes, at denne bestemmelse i overensstemmelse med, hvad begge parter er gået ud fra, må antages at omfatte søn- og helligdage og ikke kun søndage.

Ved indgåelsen af lokalaftalen skete der som nævnt en forhøjelse af månedslønnen som kompensation for forhøjelsen af månedsnormen med 6,83 timer. Dette bevirkede, at de 6,83 timer ikke længere skulle afregnes som overtid. For arbejde inden for den nye månedsnorm skal der ud over månedslønnen betales nærmere aftalte tillæg for arbejde på særlige tidspunkter, herunder søndage og søgnehellidage, jf. lokalaftalens § 4, stk. 3, litra d. Der er intet grundlag for at fastslå, at arbejde på søndage og søgnehellidage – inden for månedsnormen – i stedet skal afregnes som overtid.

Spørgsmålet er herefter, om bestemmelsen i Industriens Funktionæroverenskomst § 12, stk. 10, hvorefter juleaftensdag og Grundlovsdag er hele fridage, er fraveget ved lokalaftalen.

På den ene side er det ubestridt, at forhøjelsen af månedsnormen med 6,83 timer blev fuldt kompenseret ved forhøjelse af månedslønnen. Der blev herved givet kompensation for, at de i § 3 i Overenskomst 2005-2007 mellem Dansk Alarm A/S og HK/Privat, Århus, nævnte ”søgne- og helligdage”, herunder Grundlovsdag samt ½ juleaftensdag og ½ nytårsaftensdag ikke længere førte til nedsættelse af månedsnormen. Endvidere er Grundlovsdag og juleaftensdag ikke omtalt i lokalaftalens § 10 om frihed. Dertil kommer, at tillægget for arbejde på søn- og helligdage – inden for månedsnormen – er uændret i lokalaftalen i forhold til den tidligere bestemmelse herom, og at der ikke under forhandlingerne om lokalaftalen har været nogen drøftelse om kompensation for søgnehelligdage.

På den anden side er det ikke specifikt nævnt i lokalaftalen, at § 12, stk. 10, om frihed Grundlovsdag og juleaftensdag er fraveget, og de to dage falder ikke ind under en naturlig forståelse af ”helligdage” eller ”søgnehelligdage”. Dertil kommer, at § 3 i Overenskomst 2005-2007 mellem Dansk Alarm A/S og HK/Privat, Århus, ikke blev videreført ved tilpasningsforhandlingerne i forbindelse med Dansk Alarm A/S’ indmeldelse i DI, men der er dog omvendt ikke oplysninger om, at dette skulle have ført til en ændret praksis med hensyn til betaling af tillæg for arbejde på de dage, der var nævnt i § 3.

Opmanden lægger afgørende vægt på, at medarbejderne ved indgåelsen af lokalaftalen pr. 16. december 2007 ved en forhøjelse af månedslønnen blev fuldt kompenseret for forhøjelsen af månedsnormen og dermed for bortfaldet som fridage af de i alt 11 ”søgne- og helligdage”, der hidtil havde været anset som fridage, jf. overenskomsten mellem Dansk Alarm A/S og HK/Privat og – efter tilpasningsforhandlingerne, hvor månedsnormen ikke blev ændret – i parternes praksis. Det må endvidere tillægges væsentlig betydning, at tillægget for arbejde på søn- og helligdage inden for månedsnormen blev videreført uændret ved lokalaftalen, og at der hverken i lokalaftalen eller i

oplysningerne om forhandlingerne om denne findes støtte for, at tillægsbestemmelsen ikke fremover skulle angå de samme dage som tidligere. Disse dage omfatter Grundlovsdag og juleaftensdag. Det ændrer ikke noget ved vurderingen, at den tidligere overenskomst i § 3 omfattede en halv juleaftensdag og en halv nytårsaftensdag, mens Industriens Funktionæroverenskomst giver frihed hele juleaftensdag og til gengæld ingen frihed nytårsaftensdag.

På denne baggrund finder opmanden, at lokalaftalen, der trådte i kraft den 16. december 2007, fraviger § 12, stk. 10, i Industriens Funktionæroverenskomst, og at Grundlovsdag og juleaftensdag derfor ikke kan anses som fridage for de medarbejdere på Dansk Alarm A/S, der er omfattet af lokalaftalen.

Efter det anførte tages indklagedes påstand om frifindelse til følge.

Hver part skal bære egne sagsomkostninger og betale halvdelen af udgiften til opmanden.

København, den 14. juni 2011

Poul Søgaard